

Historie sociální demokracie v Jundrově

Zdeněk Koudelka

Sociální demokracie v Jundrově vznikla na podzim r. 1903 a své členy získávala především z v Jundrově nově usedlých dělníků brněnských továren. Zakládajících členů bylo 10. Již v roce 1906 zakládají místní sociální demokraté konzumní potravní družstvo Vzájemnost a zakupují pro něj statek č. 19. Po vzniku Československa rostl význam sociální demokracie a její člen dělník Jan Kopečný byl v roce 1920 zvolen předsedou místního výboru v Jundrově, který se v roce 1919 stal součástí města Brna. Místní výbor nahradil dosavadní obecní výbor samostatné obce. Z volebních výsledků je patrné, že v Jundrově byla levice vždy silná. Vedle silných lidovců postupně slábli národní demokraté. Nejsilnější strana první Československé republiky, agráři, v Jundrově dostávali zanedbatelný počet hlasů. Zanedbatelný počet hlasů získávaly též německé strany.¹

Volby do Poslanecké sněmovny v % hlasů

Rok	Soc.demokr.	Komunisté	Nár.socialisté	Lidovci	Nár.demokr.
1920	35,52	---	13,21	16,91	15,01
1925	10,18	25,66	11,47	23,02	5,77
1935	17,67	14,33	22,90	19,94	5,06 ²

Volby do Zastupitelstva Moravskoslezské země v % hlasů

Rok	Soc.demokr.	Komunisté	Nár.socialisté	Lidovci	Nár.demokr.
1928	18,46	12,43	24,71	18,99	5,42
1935	16,75	14,05	25,68	18,48	4,20

Volby do Zastupitelstva města Brna v % hlasů

Rok	Soc.demokr.	Komunisté	Nár.socialisté	Lidovci	Nár.demokr.
1919	37,85	---	16,34	17,10	11,72
1920	33,71	---	12,42	15,89	4,79
1924	8,59	28,40	15,48	22,36	9,18
1928	16,31	11,75	25,09	18,04	3,39
1935	16,59	11,53	25,03	18,28	3,97

Novodobá historie sociální demokracie v Jundrově souvisí s obnovením činnosti strany po listopadu 1989. V Jundrově se v roce 1990 ustavila nejprve místní organizace Československé strany socialistické pod vedením předsedy Zdeňka Koudelky. Tato strana sdružovala levicové občany vedle komunistické strany. Řada levicově smýšlejících občanů však byla organizovaná i v Hnutí za samosprávnou demokracii – Společnost pro Moravu a Slezsko. V Jundrově také bylo aktivní Občanské fórum, z něhož se následně stala Občanská demokratická strana (ODS), a Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová (KDU-ČSL).

V rámci stranického vývoje opustila řada členů původní strany. V roce 1994 Zdeněk Koudelka a Jaroslav Dvořáček vstoupili do sociální demokracie v Komíně a brzy vytvořili místní organizaci ČSSD v Jundrově, jejímiž členy se stali někteří příslušníci bývalé Společnosti pro Moravu a Slezsko. Jeden z nich, Ladislav Jelínek, se stal i předsedou sociální demokracie v Jundrově. Sociální demokracie se pak stala významnou jundrovskou stranou.

¹ JAN HANUŠ: *Jundrov 1277-1977*. 1. díl. Brno 1983, s. 27-28, 39-41.

² Kandidovali společně s Národní ligou a Národní frontou jako volební koalice Národní sjednocení i ve volbách do zemského a městského zastupitelstva v témže roce.

V letech 1998-2006 její zakladatel v Jundrově Zdeněk Koudelka, který byl místostarostou Jundrova 1990 a 1991-94, působil jako poslanec. V letech 1994-2002 byla sociální demokracie v Jundrově v opozici. Na jaře 2002 vznikl rozkol v jundrovské Občanské demokratické straně, kterou následně opustil její bývalý předseda a stávající starosta Jiří Komůrka. To mělo vliv i na radniční koalici ODS, KDU-ČSL a Unie svobody. Dne 3. 4. 2002 byl odvolán místostarosta Jan Mrkvica z KDU-ČSL a novým místostarostou se stal nestraníkem zvolený za sociální demokracii ředitel Základní školy v Králově Poli, Slovanské náměstí Jan Bartoš. V prosinci 2010 byl novým předsedou Místní organizace v Jundrově zvolen jediný kandidát Jaroslav Dvořáček.

V letech 2002-06 byla sociální demokracie v koalici se Sdružením nezávislých, sdružením Nestraníků pro Moravu a Občanskou demokratickou stranou, kdy byl nestraníkem Jan Bartoš zvolený na sociální demokracii radní. V letech 2006-10 byla radniční koalice Nestraníků pro Moravu, ODS a sociální demokracie, radním byl sociální demokrat Jaroslav Dvořáček. Po volbách v roce 2010 vznikla koalice Strany zelených, kandidátky Jundrov žádá nové tváře, sociální demokracie a TOP 09,³ kde sociální demokrat Marek Toman obsadil post místostarosty.

Volby do Poslanecké sněmovny v Jundrově v % hlasů

Rok	ČSSD	KSČM	KDU-ČSL	ODS
1996	23,79	8,57	7,88	30,86
1998	27,93	7,92	8,65	31,73
2002	30,44	13,03	17,30 ⁴	27,68
2006	29,24	8,03	7,91	41,09
2010	21,77	7,63	4,86	23,86
2013	19,79	9,04	6,79	10,49

Volby do 15 členného Zastupitelstva MČ Brno-Jundrov: %hlasů/mandáty

Rok	ČSSD	KSČM	KDU-ČSL	ODS
1994	39,29/6 ⁵	7,78/1	10,21/2	27,24/4
1995 ⁶	32/6 ⁷	6/1	10/2	30/6
1998	19,50/3	9,16/1	11,29/2	29,81/5
2002	10,78/2	7,40/1	9,29/1	13,24/2
2006	14,82/2	5,72/1	7,93/1	25,48/4
2010	13,13/2	6.61/1 ⁸	Nekandidovala	14,03/2

Volby do Evropského parlamentu v Jundrově v % hlasů

Rok	ČSSD	KSČM	KDU-ČSL	ODS
2004	8,08	14,54	9,17	33,82
2009	20,50	9,39	7,00	37,33
2014	14,39	7,19	7,93	8,46

³ TOP 09 později koalici opustila.

⁴ V koalici s Uníí svobody.

⁵ V koalici s Moravskou národní stranou, Stranou zelených a Svobodnými demokraty.

⁶ Dne 25. 11. 1995 se konaly nové volby zastupitelstva pro pokles původních členů zastupitelstva o více než jednu třetinu. V těchto volbách bylo voleno 19 zastupitelů.

⁷ V koalici s Moravskou národní stranou a Svobodnými demokraty.

⁸ V koalici s hnutím Folklor i společnost.